

ת"פ 48576/09/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 48576-09-19 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופט דרור קלייטמן
מאשימה	מדינת ישראל
	באמצעות לשכת תביעות פתח תקווה
נגד	
נאשם	פלוני באמצעות ב"כ עו"ד עמית פרנטי

החלטה רקע

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום ובו שני אישומים.
2. האישום הראשון מייחס לנאשם ביצוע עבירות של איומים ותקיפה סתם. בהתאם למתואר בכתב האישום, בתאריך 2.7.19, תפס הנאשם את אמו בגרונה וניסה לחנוק אותה. באותה העת אמר לה שיהרוג אותה ונופף לעברה בסכינים וגידף אותה: "תמותי", "תישרפי".
3. האישום השני מייחס לנאשם ביצוע עבירה של היזק לרכוש במזיד. בהתאם למתואר, בתאריך 5.7.19, שבר הנאשם צלחת בכך שהטיח אותה בשולחן.
4. בהסכמת הצדדים נשלח הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית.

חוות דעת פסיכיאטרית

5. לדיון שנערך בתאריך 10.8.20, התקבלה מטעם הפסיכיאטרית המחוזית, חוות דעת בעניינו של הנאשם.
6. בחוות הדעת מפורטות נסיבות חייו של הנאשם, אשר מוכר למערכת הפסיכיאטרית מגיל שמונה והיה מאושפז בשני אשפוזים בעברו, כאשר אובחן בליקוי קוגניטיבי בינוני והפרעת קשב וריכוז. כן

נקבע כי ישנם קשיי תפקוד נרחבים, בעיית התנהגות ואנקופרזיס.

7. על סמך התרשמות עורכי חוות הדעת, הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין.

8. כמו כן, על פי התרשמותם, הוא לא היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות.

9. המלצתם היא כי הנאשם זקוק למסגרת טיפולית בעלת מוגנות גבוהה וגבולות ברורים, אשר תיתן מענה לצרכיו המורכבים.

טיעוני הצדדים

10. ב"כ הנאשם, עו"ד עמית פרנטי, סבור כי בהתאם לחוות הדעת יש להפסיק את ההליכים על פי סעיף 19ב' לחוק הסעד. הוא סבור כי סעיף זה מקנה את הסמכות לבית המשפט לקבוע זאת על פי הראיות שהובאו לפניו ודי בחוות הדעת על מנת לענות על דרישה זו. הוא מבקש כי הנאשם יישלח לוועדת אבחון על פי חוק הסעד, אולם זאת רק על מנת שייקבעו עבורו דרכי טיפול ומבלי שתידרש הוועדה להחלטה בעניין כשירותו של הנאשם ואחריותו המהותית. במסגרת טיעונו, הפנה הנאשם לפסיקה שניתנה בבתי משפט שלום שונים ובה נקבע כי ניתן לקבוע אי כשירות על רקע ליקוי בכושר השכלי על סמך חוות דעת שהתקבלה מהפסיכיאטר המחוזי ולא דווקא על פי המלצה של וועדת אבחון.

11. ב"כ המאשימה, עו"ד מאיה אשכנזי, סבורה כי מאחר והמוגבלות בה לוקה הנאשם הינה על רקע קוגניטיבי, הרי שוועדת האבחון על פי חוק הסעד היא המוסמכת לקבוע זאת ולא פסיכיאטר, ועל כן יש לשלוח את הנאשם לוועדת אבחון על מנת שתבחן את כשירותו הדיונית והמהותית.

12. הצדדים השלימו את טיעוניהם בכתב וב"כ הנאשם הוסיף פסיקה נוספת של בתי המשפט השלום ולפיה הופסקו הליכים בעניינם של נאשמים על סמך חוות דעת פסיכיאטרית ללא צורך בחוות דעת של וועדת אבחון.

13. מטעם המאשימה הוגשה תגובה על ידי עו"ד עמוס כהן, בה נטען כי הפסיכיאטר המחוזי אינו הגורם המוסמך לקבוע אי כשירות על רקע ליקוי קוגניטיבי ויש לעשות זאת על סמך וועדת אבחון. מה עוד שחוות דעתו של הפסיכיאטר שהוגשה לבית המשפט, אינה מקובלת על המאשימה ובכוונת המאשימה לחלוק עליה ועל מומחיותו של הפסיכיאטר בנושא ותבקש כי התיק ייקבע להוכחות

בעניין זה.

דין והכרעה

14. סעיפי החוק הרלוונטיים לשאלה העומדת בפני הם סעיף 170(א) לחוק סדר הדין הפלילי[נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ). וסעיף 19ב לחוק הסעד(טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית- התפתחותית) תשכ"ט- 1969 (להלן: "חוק הסעד").

15. סעיף 170(א) לחסד"פ קובע: " **קבע בית המשפט, לפי סעיף 6(א) לחוק לטיפול בחולי נפש, תשט"ו-1955, או לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), תשכ"ט-1969, שנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין, יפסיק את ההליכים נגדו; אולם אם ביקש הסניגור לברר את אשמתו של הנאשם, יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.**"

16. סעיף 19ב לחוק הסעד קובע: " **הועמד אדם לדין פלילי ובית המשפט מצא, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו שלו, אחת מאלה:**

(1) שהנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי;

(2) שהנאשם עשה את מעשה העבירה שהואשם בו, אך מחמת ליקוי בכשרו השכלי בשעת מעשה אין הוא בר עונשין, יצווה בית המשפט שהנאשם יובא לפני ועדת האבחון כדי שתחליט על דרכי הטיפול בו, ויחולו הוראות חוק זה בשינויים המחויבים."

17. מקובלת עלי עמדת ב"כ הנאשם, כי בית המשפט מוסמך לקבוע את אי כשירותו של הנאשם לעמוד לדין, בהתאם לחוק הסעד, בהסתמך על חוות דעת פסיכיאטרית. ובלבד שהשתכנע כי יש בה די על מנת להוות ראיות מספיקות לכך כי הנאשם סובל מליקוי שכלי ובשל כך אינו מסוגל לעמוד לדין. כך גם יכול בית המשפט לקבוע על סמך חוות דעת זו כי הנאשם עשה את העבירות המיוחסות לו, כאשר הוא אינו בר עונשין בשל ליקויו השכלי.

18. סמכותו זו של בית המשפט נקבעה באופן מפורש בסעיף 19 לחוק הסעד, אשר לא קבע כי הראיות אותן יש להביא בפני בית משפט, צריכות להתבסס דווקא על עמדתה של ועדת אבחון. וכך אכן נקבע במספר פסקי דין של בתי המשפט השלום, שהובאו בפני על ידי ב"כ הנאשם ובהם: ת"פ

7078/09 מדינת ישראל נ' רגס חיים (17.4.13). ת"פ 25773-05-14 מדינת ישראל נ' פלוני
(18.9.19). ת"פ 33678-04-19 מדינת ישראל נ' סלומון (6.1.20). ת"פ 56113-08-15 מדינת
ישראל נ' קדושים (27.11.17).

19. אלא, שבעניין שבפניי, לא ניתן כעת לקבוע מסמרות על פי חוות הדעת שהוגשה וזאת מאחר והיא אינה מקובלת על המאשימה, אשר מעוניינת לחקור את הפסיכיאטר החתום עליה, על מנת לערער על יכולתו לקבוע את קביעותיו בעניינו של הנאשם.

20. מעבר לכך, ב"כ הנאשם עצמו מעוניין כי הנאשם יופנה לוועדת האבחון על מנת שייבחנו דרכי הטיפול בנאשם.

21. לנוכח זאת, מקרה זה שונה מאלו שהוצגו בפניי על ידי הנאשם. בכל אותם פסקי דין, הביאה החלטת בית המשפט, בדבר אי כשירותו של הנאשם, לסיומו של ההליך, מאחר ולא נדרשו דרכי טיפול. כאן, יש צורך בכל מקרה לשלוח את הנאשם לוועדת האבחון.

22. מאחר ובכל מקרה יובא הנאשם בפני וועדת האבחון, הרי שלא נכון יהיה להגבילה אך לקביעת דרכי טיפול. דרכי הטיפול אמורות להתבסס על הליקוי ממנו סובל הנאשם ועל כן בכל מקרה על הוועדה לדון ולתת המלצות בעניין זה.

23. אכן, כדברי ב"כ הנאשם, עלול להיווצר מצב לא נוח באם מסקנות וועדת האבחון יסתרו את מסקנותיו של הפסיכיאטר. אולם, אי נוחות אינה עילה המצדיקה החלטה ולפיה וועדת האבחון כלל לא תתייחס לנושא.

24. בסופו של דבר יובאו בפני בית המשפט כלל הראיות, הן חוות הדעת הפסיכיאטרית, הן חוות דעתה של וועדת האבחון. וכן אם תרצה המאשימה לחקור את הפסיכיאטר או להגיש חוות נגדית. בית המשפט יקבל את החלטתו בנושא על בסיס כלל הראיות, גם אם יהיה צורך להכריע ביניהן.

25. לנוכח האמור לעיל, אני קובע כי הנאשם יופנה לוועדת אבחון בהתאם לחוק הסעד אשר תגיש המלצותיה הן בנוגע לכשירותו של הנאשם לעמוד לדין והן באשר לאחריותו לביצוע העבירות המיוחסות לו וכן באשר לדרכי טיפול בו.

26. הדיון שנקבע לתאריך 13.10.20, מבוטל. חלף זאת יערך דיון בתאריך 3.1.21 בשעה 11:30.

כאשר לדין זה תוגש חוות הדעת מטעם וועדת האבחון.

27. ניתן ליצור קשר עם הנאשם באמצעות סבתו, רחל אשכר, בטל': 054-6998669 או באמצעות
הסניגור בפקס: 03-5223878.

28. המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים ולוועדת האבחון.

ניתנה היום, י"ב תשרי תשפ"א, 30 ספטמבר 2020, בהעדר
הצדדים.